

Hvordan lykkes med sporbarhet?

For å lykkes med sporbarhet hele veien fra fangst til butikk må nytteverdien være tydelig for alle aktørene som er involvert. Sporbarhet kan blant annet brukes for å oppnå bedre intern prosess kontroll og optimalisering av produksjonen.

Fersk villfanget hvitfisk leveres til et mottaksanlegg enten av kystfiskeflåten eller trålere. Hos fiskemottaket fileteres og pakkes hvitfisken.

Nofima har gjennomført et forskningsprosjekt hvor fokuset har vært innføring av sporbarhet i en hel verdikjede for fersk villfanget hvitfisk. Erfaringene fra prosjektet viser at en slik innføring er kompleks og er avhengig av mange faktorer for å lykkes.

Et viktig funn i prosjektet er at identifisering av gevinster ved sporbarhet, er av

stor betydning for å lykkes ved innføring av en slik løsning. En bedrift vil ikke være motivert for å gjennomføre de nødvendige endringene for å oppnå sporbarhet for sine produkter, dersom den ikke kan finne fordeler ved dette. Dette vil igjen påvirke viljen til å investere i nødvendig teknologi for å oppnå bedre dokumentasjon på sine produkter. Det må være en balanse mellom kostnadene og gevinster ved en sporbarhetsløsning, for at bedriftene skal bli motiverte for å gjennomføre de nødvendige endringene. Det er derfor av stor betydning at nytteverdien av å innføre sporbarhet blir raskt synlig, for å lykkes.

I prosjektet var det tydelig at motivasjonen hos bedriftene i verdikjeden, var ulik. Butikken var en pådriver for å få mer informasjon om hvitfisken. Grossisten så nytteverdien ved å oppfylle sin kundes ønske. Mottaksanlegget var skeptisk til nytteverdien av en slik løsning, men ble med i prosjektet fordi de var en del av ferskiskverdikjeden.

Grossisten og butikken mente at en av fordelene ved sporbarhet var bedre dokumentasjon på kjølekjeden. Dette ville gjøre det enklere å finne ut hvem som er ansvarlig for dårlig kvalitet på hvitfisken. I tillegg ønsket aktørene å bruke sporbarhetsløsningen til å forkorte lagringstiden i verdikjeden for å oppnå bedre kvalitet på hvitfisken.

Mer kunnskap

Forskningsprosjektet viser at det er behov for mer kunnskap om anvendelser av sporbarhet for de enkelte aktører i verdikjeden. I tillegg er det nødvendig med mer kunnskap om gevinstene ved bruk av en slik løsning, både internt i hver bedrift, men også ved utveksling av informasjon mellom bedriftene.

Fakta om prosjektet

Prosjektet ble utført på oppdrag av Norske Sjømatbedriftenes Landsforening (NSL), og var finansiert av Innovasjon Norge og Fiske- og Havbruksnæringens Forskningsfond. Prosjektet har vært et samarbeidsprosjekt mellom ni partnere langs verdikjeden fersk hvitfisk til innenlandsmarkedet. Mer informasjon om resultatet i prosjektet finnes i rapporten 2/2010, Nofima Marked.

Fersk fisk selges enten i løs vekt i en betjent ferskvaredisk i butikk eller i forbrukerpakninger.

